

[Esther Malling Pedersen.]

ret og det andet at foretage de Ændringer i Tjenestemandsløven, som de nye Bestemmelser nødvendiggør, kan mit Parti yde Tilslutning, og jeg slutter mig til det ærede Medlem Fru Ingeborg Hansens Tak for Lovforslagenes Fremsættelse og for Forarbejderne dertil.

Tjenestemandsløvgivningen er paa saa mange andre Omraader underbygget og forbedret i de forløbne Aar, men man har indtil nu bevaret Bestemmelserne fra Pensionsloven af 1851, hvorefter Enken, hvis Ægteskabet var aldeles opløst inden Mandens Død, var udelukket fra Pension. Den fraseparerede Hustru bevarede derimod Retten til Enkepension. Dette Skel mellem fraseparerede og fraskilte var utvivlsomt begrundet i Datidens Opfattelse af Ægteskabet som en grundfæstet Samfundsinstitution. Var Ægteskabet endeligt ophævet, var det i Datidens Øjne en Selvfølge, at Hustruen havde fortabt enhver Ret til de Begunstigelser, der var paa det her omhandlede Omraade. Saa længe hun kun var separeret, bestod Ægteskabet endnu, og den fraseparerede havde derfor de af Ægteskabet følgende Rettigheder. Dette Skel, som i Datidens Øjne var selvfølgelig, er bevaret til vore Dage og findes i Tjenestemandsløven af 1931.

Imidlertid har det Gang paa Gang vist sig, at denne Bestemmelse, der afskærer den fraskilte Hustru fra Ret til Pension, er uheldig i sine Virkninger og ofte kan ramme haardt, som det i øvrigt allerede er fremhævet. Den medfører i mange Tilfælde, at en Hustru nægter at gaa ind paa Skilsmisse, udelukkende fordi hun ikke kan eller tør udsætte sig for at miste Pensionsretten, og dette kan igen have Konsekvenser med Hensyn til Parternes Forhold, som ingenlunde er af det gode. Det kan bl. a. hindre Tjenestemanden i at indgaa nyt Ægteskab og legalisere et nyt Forhold, og hvis netop Ønsket herom var Grunden til Adskillelsen, vil det blot sige, at Lovens Bestemmelser hindrer en endelig Afklaring af de 3 Parternes Forhold, og der kan næppe ligge nogen etisk Værdi i at opretholde et Ægteskab, som udelukkende opretholdes paa Baggrund af Pensionsspørgsmaalet. Paa den anden Side kan man

ikke underkende Bevæggrunden, der kan tilskynde en Hustru til at vægre sig ved at gaa ind paa Skilsmisse under de hidtil gældende Forhold. I de fleste Tilfælde har hun bygget sin Tilværelse op paa at skulle være Hustru og Husmoder og har ikke faaet Uddannelse til andet Erhverv eller har opgivet dette andet Erhverv ved sit Ægteskab, og hun vil i de fleste Tilfælde være nødt til at regne med, at hun paa det Tidspunkt, da hendes fraskilte Mand dør og Underholdsbidraget bortfalder, vil være i en Alder, der gør det umuligt for hende at søge ind i andet Erhverv; der er ingen, som har Brug for de ældede Kvinder; hun vil ofte være i en Stilling, som udsætter hende for enten at skulle gøre de nævnte økonomiske Bevæggrunde gældende til Hindring af en endelig Afklaring af Forholdet eller gaa ind paa Skilsmissen og risikere, at hun og hendes Børn ved Mandens Død økonomisk staaar paa bar Bund. Ganske vist har hun efter Tjenestemandsløven af 1931 Adgang til nogen Støtte til Børnene, idet man, naar en Tjenestemand, der har indgaaet nyt Ægteskab, har efterladt sig Børn af første Ægteskab, som er overladt den fraskilte Hustru, giver den anden Hustru et Pensionstillæg ogsaa til disse Børn, saaledes at det udbetales den fraskilte Hustru som Børnenes Værge, men dette kan dog i mange Tilfælde føles ydmygende for den første Hustru og er næppe at betragte som en tilfredsstillende Ordning.

Ud fra disse Betragtninger hilser jeg derfor med stor Tilfredshed de to Lovforslag, som den højtærede Finansminister har fremsat.

Herefter vil en Tjenestemand fraskilte Hustru, der — hvilket ogsaa maatages i Betragtning — har deltaget i Pensionsbidragene ved at dele de Afsavn, der er nødvendige, kunne bevare sin Pensionsret. Som det allerede er nævnt, er det en Betingelse, at Ægteskabet har bestaaet i 5 Aar, og at der ved Skilsmissebevillingen eller ved Dom tillægges Hustruen Underholdsbidrag. Disse Bestemmelser maa anses for rimelige, ligesom det i mine Øjne er en god Bestemmelse, at der i Forslaget til Lov om Ændring i Tjenestemandsløven tillægges den fraskilte Hustru en Pensionsydelse for